

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE pentru aprobarea acordului dintre Guvernul României și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) privind reînnoirea Centrului Internațional pentru Pregătire Avansată și Cercetare în Fizică (CIFRA) ca centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiectul este inițiat de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării.

2.2 Descrierea situației actuale

Centrul Internațional pentru Pregătire Avansată și Cercetare în Fizică (CIFRA), cu sediul în orașul Măgurele, a fost înființat în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 847/2013 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) privind înființarea la Măgurele, București - România, a unui Centru Internațional pentru Pregătire Avansată și Cercetare în Fizică, centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO, semnat la Paris la 21 noiembrie 2012.

Prin Hotărârea nr. 1006/2015 din 23 decembrie 2015 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.312/1996 s-a aprobat înființarea, în cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Materialelor - INCDFM București, a unei subunități, cu personalitate juridică, denumită Centrul Internațional pentru Pregătire Avansată și Cercetare în Fizică - CIFRA, centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO.

Acordul a intrat în vigoare la 9 februarie 2017 (conform art. 17 din HG nr. 847/2013), fiind valabil pe o perioadă de 5 ani de la data intrării sale în vigoare și urmând a fi considerat reînnoit pe perioade succesive de 5 ani, în urma unei evaluări, cu excepția denunțării exprese de oricare dintre părți.

Necesitatea încheierii acordului - Noua Strategie UNESCO

În 2019, Conferința generală UNESCO (la cea de-a 40-a sesiune, desfășurată la Paris) a aprobat Noua Strategie a UNESCO. Între alte prevederi, Noua Strategie definește mai clar condițiile de eligibilitate ale institutelor și centrelor de categoria a 2-a, contribuția acestora la Programul aprobat și de buget (C/5) al UNESCO, obligațiile financiare ale părților precum și colaborarea dintre diverse entități (institute,

centre, birouri, comisii naționale UNESCO, organisme interguvernamentale, rețele de catedre sau de universități etc) pentru a îndeplini strategiile sectoriale de program. De asemenea, prin Noua Strategie au fost detaliate competențele consiliului de guvernanță al institutelor/centrelor și procedurile de reînnoire a acordurilor. Totodată, durata acordurilor a fost extinsă de la 6 la 8 ani.

Noua Strategie a condus la necesitatea schimbării statutului CIFRA și la necesitatea semnării unui nou acord în concordanță cu prevederile noii strategii, chiar dacă acordul existent era în vigoare și nu a fost denunțat de părțile semnatare.

Finalitatea încheierii acordului și implicațiile asupra obligațiilor juridice și a altor angajamente internaționale asumate anterior și asupra legislației interne

Prin rezoluția Conferinței generale a UNESCO, Obiectivul 4 al programului strategic – *Promovarea politicilor și consolidarea capacității în știință, tehnologie și inovare* – se favorizează cooperarea internațională, crearea și îmbunătățirea mediilor politice favorabile în statele membre pentru știință, tehnologie și inovare pentru dezvoltare durabilă, inclusiv consolidarea interfeței știință-politică-societate cu scopul de a promova echitatea și incluziunea socială. Aceasta va include mobilizarea întregului spectru de științe pentru promovarea dezvoltării durabile și abordarea într-un mod transdisciplinar a provocărilor globale complexe și interconectate.

România este un partener stabil al UNESCO în atingerea obiectivelor sale strategice și a adoptat *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030*, în care sunt detaliate obiectivele ONU, iar în cadrul Obiectivului nr. 4 (educație de calitate), apar ținte noi asumate de țara noastră.

Întrucât în prezent CIFRA este singurul centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO din România și singurul centru în științe de bază din zona Europei de Sud-Est, acest institut acționează ca centru regional UNESCO și oferă oportunități de pregătire și cercetare în laboratoare din România pentru studenți din zona Europei de Sud-Est, precum și pentru cei din țări mai puțin dezvoltate (Africa, Asia).

De asemenea, CIFRA desfășoară cercetări avansate în fizică și cercetări multidisciplinare (științe de bază, inginerie, TIC, etc.) în cooperare cu UNESCO și centrele/institutele asociate UNESCO.

Încheierea acordului nu aduce implicații asupra obligațiilor juridice și a altor angajamente internaționale anterior asumate și nici asupra legislației interne.

Istoricul negocierilor

La data 30.09.2021, în a 212-a Sesiune a Bordului Executiv al UNESCO, a fost aprobată prelungirea până la 30 noiembrie 2022 a Acordului actual între Guvernul României și UNESCO privind Centrul Internațional de Formare Avansată și Cercetare în Fizică (CIFRA) din București, România, pentru a exista timp suficient pentru finalizarea procesului de reînnoire a statutului CIFRA de centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO, inclusiv pentru prezentarea rezultatelor evaluării și a recomandărilor directorului general al UNESCO cu privire la acestea.

Evaluarea activităților CIFRA a fost făcută de către o comisie de experți independenți, stabilită de UNESCO, în anul 2021. În raportul transmis de UNESCO Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, s-a constatat respectarea substanțială a criteriilor de reînnoire a unui centru de categoria a 2-a, astfel cum este definit de Strategia UNESCO [Paris, 2019].

Concluzia generală a acestei evaluări a fost că CIFRA a gestionat cu succes finanțarea disponibilă, în ciuda unei pandemii globale și a numeroaselor provocări pe care le-a prezentat.

Întrucât textul noului acord nu conține diferențe substanțiale de fond față de textul acordului anterior și de ceea ce s-a aprobat deja la conferința generală din 2019, datorită urgenței semnării acordului a fost elaborat Memorandumul referitor la ”Aprobarea inițierii negocierilor și semnării acordului dintre Guvernul României și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) privind reînnoirea Centrului Internațional pentru Pregătire Avansată și Cercetare în Fizică (CIFRA) ca centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO comun pentru aprobarea negocierii și semnării

acordului”, memorandum avizat în prealabil de Ministerul Justiției și de Ministerul de Externe și aprobat de Guvern sub nr. 20/11114/M.N. la data de 15.04.2022.

Prevederi relevante ale acordului

Acordul cuprinde prevederi referitoare la:

- componența și atribuțiile ”Consiliului Internațional de Guvernanță”, care, între altele: aprobă programele pe termen mediu și lung ale Centrului; examinează rapoartele anuale și de evaluare prezentate de directorul Centrului, inclusiv rapoartele privind contribuția CIFRA la programul și bugetul aprobat al UNESCO, strategiile și planurile de acțiune globale, prioritățile programelor sectoriale; elaborează strategii de răspuns pentru consolidarea acestei contribuții, examinează rapoartele periodice de audit independent ale situațiilor financiare ale Centrului; monitorizează furnizarea unor astfel de înregistrări contabile necesare întocmirii situațiilor financiare.
- obiectivele și funcțiile CIFRA, aliniată la prioritățile relevante ale Strategiei pe termen mediu UNESCO (2022-2029) inclusiv contribuțiile la implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.
- Posibilitatea utilizării, de către CIFRA, a mențiunii „sub auspiciile UNESCO” și a siglei UNESCO sau o versiune a acestuia pe hârtie cu antet și pe documentele sale, inclusiv documentele electronice și site-urile web, în conformitate cu condițiile stabilite de organele de conducere ale UNESCO.

Semnarea tratatului

UNESCO a prevăzut două posibilități – un Acord tripartit între UNESCO, institutul/centrul de categoria a 2-a și Statul Membru, respectiv, în cazul în care un Acord tripartit nu este posibil, un Acord între UNESCO și Statul Membru, concomitent cu semnarea unui Memorandum între UNESCO și institutul/centrul de categoria a 2-a. Această a doua variantă a fost aplicabilă României, întrucât Legea nr. 590 din 22 decembrie 2003 privind tratatele limitează subiectele de drept internațional public având capacitatea de a fi parte la tratate internaționale la România, Guvernul României, ministere și alte autorități ale administrației publice centrale.

Astfel, la data de 7 iulie 2022 a fost semnat la Paris Memorandumul de înțelegere între CIFRA și UNESCO privind reînnoirea CIFRA ca centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO, în aceeași zi semnându-se apoi și Acordul dintre Guvernul României și UNESCO privind reînnoirea CIFRA ca centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO.

Acordul a fost semnat, pentru Guvernul României, de către Ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării, de către domnul Sebastian-Ioan BURDUJA, având depline puteri eliberate de Ministerul Afacerilor Externe.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul act normativ, se aprobă continuarea funcționării în România a Centrului Internațional de Formare Avansată și Cercetare în Fizică (CIFRA) ca centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO. CIFRA va continua să acționeze ca centru regional UNESCO oferind oportunități de pregătire și cercetare în laboratoare din România pentru studenți din zona Europei de Sud-Est, precum și pentru cei din țări mai puțin dezvoltate (Africa, Asia), să desfășoare cercetări avansate în fizică și cercetări multidisciplinare (științe de bază, inginerie, TIC, etc.) în cooperare cu UNESCO și centrele/institutele asociate UNESCO, să joace un rol special ca centru-pivot pentru țările cu venituri mici din Inițiativa Europei Centrale și să păstreze o bună relație cu țările francofone din Africa, relația cu Marocul fiind remarcabil de puternică.

Planurile viitoare implică eforturi în contextul unor programe importante între UNESCO și România. Un exemplu este Programul Global Microscience care explorează truse educaționale în cadrul unui parteneriat care implică UNESCO și Uniunea Internațională a Chimiei Pure și Aplicate (IUPAC). De asemenea, se are în vedere extinderea programului pe teme de cercetare în școli, dorința de a forma educatorii/profesorii în antreprenoriat și echitate de gen, programele de formare interdisciplinară contribuind la Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 pe termen lung.

2.4 Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. - Nu e cazul

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit						
b) bugete locale i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. active nefinanciare						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
i. cheltuieli de personal						

ii. bunuri și servicii						
iii. active nefinanciare						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu e cazul.					
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu e cazul						
4.8 Alte informații Nu e cazul						

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p> <p>5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p> <p>5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p> <p>5.3.1 Măsurile normative necesare transunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p> <p>5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p> <p>5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p> <p>5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</p> <p>5.6. Alte informații Nu e cazul.</p>

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi avizat de Consiliul Legislativ.

6.6 Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării în vederea acordării posibilității reprezentanților societății civile și ai entităților de cercetare-dezvoltare de a formula propuneri și observații.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

8.2 Alte informații

Nu e cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de *HOTĂRÂRE pentru aprobarea acordului dintre Guvernul României și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) privind reînnoirea Centrului Internațional pentru Pregătire Avansată și Cercetare în Fizică (CIFRA) ca centru de categoria a 2-a sub auspiciile UNESCO*, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

**MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
SEBASTIAN-IOAN BURDUJA**

Avizăm favorabil:

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

BOGDAN-LUCIAN AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

CĂTĂLIN-MARIAN PREDOIU

PROPUNEM SEMNAREA

Nume, prenume	Funcția	Semnătura	Data	Nr.
PRISECARU Tudor	Secretar de Stat			
SARAGEA Constantin	Secretar general			
DIRECȚIA MANAGEMENTUL BAZELOR MATERIALE DE CERCETARE				
BALA George	Director			
DIRECȚIA ECONOMICĂ				
MOISE Lucia	Director			
DIRECȚIA JURIDICĂ ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL				
MARINESCU Elena	Șef serviciu			
CREȚU Corina	Șef serviciu			
DIRECȚIA PROGRAME COMUNITARE, RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI PROTOCOL				
VULTURESCU Viorel	Director			
PAVELESCU Letiția Clara	Șef serviciu			